
03.07.2019

[Uudis](#)

Seotud lingid

[Finantsinspektsiooni varasem pressiteade antud teemal](#)

[Korduvad küsimused](#)

[ESMA pressiteade](#)

[ESMA analüüs](#)

Finantsinspektsioon keelustas juhatuse otsusega 1. juulil 2019 Eestis binaaroptsioonide pakkumise jaeklientidele. [Otsus](#) kohaldub kõikidele Eestis tegutsevatele investeerimisteenuse osutajatele ning jõustus 3. juulist 2019.

Jaeklientidele suunatud binaaroptsioonide turundamine, levitamine ja müük on keelatud ka teistes Euroopa Liidu (EL) liikmesriikides. Nimetatud finantsinstrumendi pakkumise keelamine EL-is on tingitud toote liigsest keerukusest ning läbipaistmatuses. Binaaroptsioonide struktuurne eeldatav negatiivne tulusus ning pakkujate ja klientide huvide konflikt, samuti eeldatava tulususe ja kahjumi riski suur erinevus ning probleemid antud finantstoote turundamise ja levitamise tekitasid vajaduse jaeinvestoreid antud toote eest kaitsta.

Binaaroptsioonide näol on tegemist väga keerulise ja spekulatiivse finantstootelega, mille riskidest on tavalisel jainvestoril erinevalt kutselistest investoritest väga raske aru saada. Neid tooteid müüakse Euroopas kõige sagedamini elektrooniliste kauplemisplatvormide kaudu pakkumata seejuures investeerimisnõustamist või väärtpaberiportfelli valitsemise teenust. EL-i järelevalved on täheldanud selles turusektoris ka agressiivseid turundustavasid ning eksitavate reklaamide kasutamist. Kuigi Eestis ei ole binaaroptsioonidega seni probleeme olnud, peab Finantsinspektsioon vajalikuks kohelda meie turgu sarnaselt teiste EL-i riikidega ning oma jaekliente võimalike liigsete riskide eest kaitsta.

Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (ESMA) on alates 2018. aasta märtsist neljal korral kehtestanud kolmekuulise keelu EL-is binaaroptsioonide pakkumisele jaeklientidele. Finantsinspektsiooni 1. juuli keeld põhineb ESMA otsuses (EL) 2019/509 sätestatud tingimustel.

ESMA on vastavalt MiFIR artikli 43 lõikele 2 avaldanud 12. juunil 2019 arvamuse, et Finantsinspektsiooni kehtestatav binaaroptsioonide keeld turundada, levitada või müüa binaaroptsioone jaeklientidele on õigustatud ja proportsionaalne.

Mis on binaaroptsioon?

Binaaroptsioon on määratletud mis tahes rahas tasutava tuletisinstrumentina, mille puhul sõltub fikseeritud rahalise summa väljamakse sellest, kas üks või mitu määratletud sündmust seoses alusvara hinna, taseme või väärtusega toimub tuletisinstrumenti aegumise ajal või enne seda, näiteks alusvara jõuab määratletud hinnani („täitmishind“) selle aegumise ajal.

Binaaroptsioonid võimaldavad investoritel spekulereida ühe või mitme alusvara hinna, taseme või väärtusega (näiteks aktsia hinna, vahetuskursi, kauba hinna või indeksiga) seoses määratletud sündmuse esinemisega. Kui sündmust ei toimu, kaotab investor oma raha (st optsioon lõpetab „rahast väljas optsioonina“). Kui sündmus toimub, makstakse optsioon välja või leping jääb avatuks võimalusega saada väljamakse, kui toimub eraldi sündmus (optsioon lõpetab „rahast optsioonina“). Selles tähenduses võib binaaroptsioone käsitleda „jah/ei ettepanekutena“. Sageli seisneb nimetatud „jah/ei ettepanek“ selles, kas alusvara hind on binaaroptsiooni aegumisel antud hinnast kõrgem või madalam (nn täitmishind). Osadel juhtudel vastab täitmishind alusvara turuhinnale binaaroptsiooni sisenemise ajal või tulevikus määratletud ajal. Kuid binaaroptsioonide pakkujad pakuvad mitmeid erinevaid potentsiaalseid turutulemusi, mille peale saavad investorid kihla vedada.